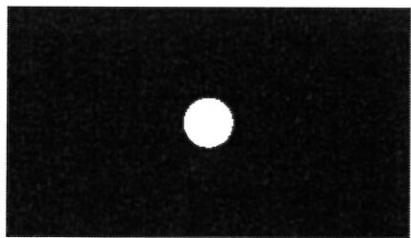

Malý slovník vojenského slangu

Jaroslav David

Ostrava 2021

Předmluva

Tento text vznikl v letech 1999–2001. Už během jednoroční základní vojenské služby v Praze „na Číně“ v letech 1998–1999 jsem sbíral materiál pro slovníček vojenského slangu; ten jsem pak rozšířil v letech 2000–2001 dosběry a terénními výzkumy v kasárnách v Havlíčkově Brodě a Hranicích na Moravě. Díky spolužákům z Univerzity Palackého, kteří také nezvolili únik před vojnou prostřednictvím modré knížky, Mírovi Kružíkovi a Ondrovi Nováčkovi, jsem získal další materiál, v neposlední řadě doplněný o seminární práce.

Rukopis byl v roce 2001 připravován k sazbě. Vydat jej mělo Ministerstvo obrany ČR (Avis), ale před poslední korekturou byl rukopis odmítnut s odůvodněním, že by text nevhodně prezentoval armádu i Českou republiku, která právě vstoupila do NATO.

Po dvaceti letech od vzniku rukopisu jsem se rozhodl aspoň tuto neupravenou verzi zveřejnit, tedy jak sazbu slovníku, tak i elektronickou verzi původního rukopisu (slovník + další texty). Materiál byl také zčásti publikován ve *Výběrovém slovníku českých slangů* (2003) Jaroslava Hubáčka, bohužel bez jakéhokoliv odkazu na zdroj a autora.

Přeju si, ať poslouží mladým kolegyním a kolegům, kteří se zabývají výzkumem mluvy ve vojenském prostředí.

Jaroslav David
Katedra českého jazyka
Filozofické fakulty Ostravské univerzity
jaroslav.david@osu.cz
kcj.osu.cz

Seznam značek:

- { } index označující zdroj
- {1} RZ MO, kasárna Praha-Dejvice
- {2} anketa (10 respondentů, ústně) kasárna Praha-Karlín
- {3} Ungerman, Libor: Nováčci nebývají biti, musí ale platit.
Lidové noviny, 27. 4. 1999, s. 3. (článek cituje internetový
zdroj:[http://www.geocities.com/SiliconValley/Lab/4314/
sikana.htm](http://www.geocities.com/SiliconValley/Lab/4314/sikana.htm))
- {4} Chudožilov, Petr: Plukovník Klot. Lidové noviny 8. 1. 1999,
magazín Pátek Lidových novin, s. 3.
- {5} Hrbáček, Jan – Poláček, Martin: Čeští „empíci“ nastupují.
Týden č. 38/1999, s. 28-29.
- {6} anketa (10 respondentů, písemně) kasárna Uherské Hradiště
- {7} anketa (20 respondentů, ústně) kasárna Havlíčkův Brod
- {8} Hubáček, Jaroslav: Malý slovník českých slangů. Ostrava 1988.
- {9} Oberpfalcer, František: Argot a slangy. In: Československá
vlastivěda III. Praha 1934.
- {10} Suk, Jaroslav: Několik slangových slovníků. Praha 1993.
- {11} anketa (20 respondentů, ústně) kasárna Hranice na Moravě
- {12} seminární práce Jitky Krpcové (FF OU Ostrava, 4.roč./1998) –
Stará Ves nad Ondřejnicí (1 respondent, ústně)
- {13} seminární práce Moniky Nevludové (FF OU Ostrava,
4. roč./1997) – Vyškov na Moravě, Hranice na Moravě,
Osoblaha, Lipník nad Bečvou (4 respondenti, ústně)
- {14} seminární práce Jany Kabátové (FF OU Ostrava, 4. roč./1997)
– Hranice na Moravě, Náměšť nad Oslavou (3 respondenti,
ústně)
- {15} seminární práce Ivy Strnadové (PedF TU Liberec, 2. roč./ 2000)
– posádka není uvedena (1 respondent, ústně)
- {16} Černoch, Felix a kol.: Šikaně stop. Praha 1999.

- * výklad motivace slova
 # doplňující údaje
 □ frazeologie, užití slova ve spojeních atp.
 ↑↓ odkaz k vysvětlujícímu heslu
 → odkaz k heslu synonymního významu

absík {1,2,6,1} absolvent (míněn absolvent vysoké školy) # Hubáček, s. 36/Suk, s. 131 uvádí význam *absolvent vojenské katedry*; po zániku vojenských kateder posun významu k *absolvent vysoké školy*

akce jehla {10,11,14} ulejvat se, zašívat se →**zajebávat se, zamrdávat se**

alchymista {7} kuchař →**chemik**

anglie {1,2,6,7,11,13} mazačenka ↓*vzorek britské vlajky vytvořený na *hodnosce* ↓ přeložením

aranka {7} lehčí dívka, převážně snědě pleti *podle častého jména romských dívek, Aranka

aranka boys {7} vojáci stýkající se s *arankami*↑

arma {1,2,6,7,11,13} bufet v areálu kasáren

armář/armářka {1,2,8} prodavač/-ka v armádní prodejně

armidasky {7} tenisky *parafráze názvu tenisek značky Adidas

asfalt {11} *hodnoska* ↓ bez *pecek* ↓, *mercedesů* ↓ nebo hvězd označujících hodnost, jedná se o hodnost vojína *podle černé barvy

→**černé zlato, hovno, tma**

atombordel ' {11,6,8,11} obsah brašny sloužící k ochraně před zbraněmi hromadného ničení (pláštěnka, protichemické rukavice a přezůvky, plynová maska) ^ {26,10,12,13} označení protichemické pláštěnky *pojmenování odraží nedůvěryhodnost ochranného prostředku; současně je charakteristikou obsahu brašny, který je často neusporečný

atomkaše {6,12} hrachová kaše *pojmenování vzniklo metonymicky podle účinků, které v zažívacím traktu jídlo vyvolává

autobus {11} dvoupatrová postel *metaforicky podle dvoupatrového autobusu →**béčko, bidlo**, srovnej **kabriolet, ptačí bidlo, regál**

Babinčáková {1,11} obecné označení ženy – vojačky, zvláště mladé a atraktivní *podle postavy četařky Babinčákové z románu Josefa Škvoreckého Tankový prapor

bageta {7} baret →**čepice, kulich, lopuch, pekáč, poklop, šušňa**

bagr {6,7,8,10,12,13,14} lžice #Hubáček, s. 39 slovo převzato z trampskeho slangu

bagřík {14} lžička

bakelit {11} cikán *podle tmavé barvy pleti →**kakao, kofila, kofola, mrgoš, mori, negr, špína**

banán {1} způsob šikany *voják se obleče do několika vrstev

oblečení, potom je pověšen za pásek; v takové poloze se musí svlékat s komentovat to: „Banán zraje.“; nakonec zůstane jen v banánech ↓, pásek je uvolněn a voják spadne na zem se slovy: „Banán už dozrál.“

banány {1,2,6,7,11,13,15} pyžamo *pyžamo je žluté barvy →srovnej **banán, švestky**

báň {11} vězení →**basa, lázně** srovnej jet na dovolenou s vojtourem do Lipníka, jít pod hodiny

barák {13} ubytovna

barevná hudba {1,2,6,7,11,12,13,15} způsob šikany *mazáci ↓ hlásí barvy a šikanování se musí převlékat do oblečení příslušné barvy →semafor

basa {1,2,6,11,13} vězení →**báň, lázně**, srovnej jet na dovolenou s vojtourem do Lipníka, jít pod hodiny

basebalka {11} plátěná čepice s kšiltom, součást polního stejnokroje →bekovka, bigoška

basman {1,2,7,11,12, 13} voják odpykávající si trest ve vězení →mukl

Batisák {1} parčík v areálu kasáren Čínská (Praha-Dejvice) *údajně podle vojáka Batise, který se v parku oběsil

bazén/bazének {14} nealkoholický nápoj

bazének á la Zbýňa {14} voda *podle konkrétního vojáka, pověstného spořivosti

bažant {1,8,11,12,13,14} voják v přijímači # Hubáček, s. 42: nováček nebo voják v 1. roce základní služby →**bírec, had, holub, myš, klofák, pták, traktor, zobák**

béčko {7, 11} vojenská postel →**bidlo**, srovnej **autobus, kabriolet, ptačí bidlo, regál**

bekovka {1} plátěná čepice s kšiltom →**basebalka, bigoška**

benžo {1,2,7,13} rýžové koště používané k drhnutí dlažby →**šúrovák**

benžovat {1,2} drhnout dlažbu rýžovým koštětem →**šúrovat**

bevko / běvěpéčko {1,2,7,11,13} bojové vozidlo pěchoty * zkr. BVP

bezinář {1,2,6,11} ten, kdo má **beziny** ↓

beziny {1,2,6,11,13,15} / **bezinky** 12 trest zákazu vycházek *patrně ze spojení „být bez“ (vycházek) a zůstat „in“ (v kasárnách) □mít beziny; dostat bezin # v rozkazu RZ MO psáno jako

„BEZ(-iny)“ →černé beziny, tiché beziny

bezmozek {2,6} voják mdlého ducha →defo, vymaštěnka

bidlo {1,2,7,11,12,13,14} ¹vojenská postel ²v užším významu se přenáší pojmenování celku na část, míňeno prostěradlo: □Máš rádně napnuté bidlo?! # Hubáček, s. 43: *bidlo/barák* = palanda →běčko, srovnej **autobus, kabriolet, ptačí bidlo, regál**

bigoš {1,6,7,8,10,11,12} pěšák →blátošlap, lopata # Hubáček, s. 43 uvádí též *bigmen*; *bigošautobus* = obrněný transportér pro /motosírelce/ (Suk, s. 131: *bigobus*); *bigošárna* = cvičiště pěších jednotek

bigoška {1,7,11} plátěná čepice s kšiltem →basebalka, bekovka
bírec/bíroň {2} voják v přijímači →bažant, had, holub, myš, klofák, pták, traktor, zobák *odvozeno od označení *malé pivo* # v Jihlavě používáno označení **traktor, trabant**

blátošlap {11} pěšák →bigoš, lopata

blbíčko {1} smůla, nepříznivá událost □Dostal čtyři dny *bezin*↑. To je ale blbíčko! →osud

blembák {1,2,6,7,11,13} vojenská přilba →kakáč

blešák kontrola výstrojního materiálu vojáků *provádí se obvykle venku na cvičišti, kam si vojáci přinesou své věci ve spacích pytlích nebo ve velkých polních, a rozloží je po zemi →cikáňák

bodlák {7} bodák →píchačka

Boletice {1} pojmenování něčeho nepřjemného *podle výcvikového prostoru Boletice (u Českého Krumlova) na Šumavě, kde vojáci v přijímači absolvovali týdenní kurz □slova se často užívá v přirovnání, např. Je to jako / horší než Boletice. –To jsou Boletice. Vojáci často používají veršovné průpovídky „Boletice – nikdy více, radši ránu do palice“ (analogii např. k průpovídám z chmelových brigád: „Domoušice – nikdy více“).

bonus {11} doba mezi ukončením ZVS a nastupem nasluhování trestu →meziplyn

bonusák {11} kdo nasluhuje vězení *ironicky, jako by dostal bonus →nasluhovač

bonzák {1,2,7,10,11} donašeč →kuřka, řífolezec, škrabka, šmejd # Hubáček, s. 46: udavač (v policejním slangu)

bonzovat {1,2,11} donášet →napípat, naprášit

bopo {1,2,6,7,11} bojový poplach *od zkr. BoPo

boro {1,2,6,7,11} bojové rozdílení *od zkr. BoRo
bouchat si stolky {11} mít opakování dozorčí službu →**házet si stolky**
Bratislava {1,2,6,7,11,13} způsob šikany *malé noční stolky jsou převraceny dnem vzhůru, přičemž jejich nohy připomínají siluetu bratislavského hradu
brigoš {12} voják vykonávající pomocné práce →**narkoman, házeč**
bromák / bromík / bromáček {1,2,13} čaj *dříve se vojákům do čaje přidával brom, který snižuje sexuální apetenci
brzda {1,6,7,11,12,13} ten, kdo je pomalý, nechápe →**gábin, kotva, podtlak, zabrzděnce, želva**
bufet {1,2,3,6,7,11,16} způsob šikany *starší voják požaduje od mladších přinesení jídla ² {13, 14} jídlo obecně #Hubáček, s. 48 / Suk, s. 131: jídlo (obecně)
bufy {11} vysoké vojenské holínky →**püllitry**
bundoška {12,13} bundokošile
buzerák {1,2,6,7,8,10,11,12,13} nástupiště jednotky, kde jsou cvičena a prováděna pořadová cvičení →**buzerplac**
buzerovat {1,2,6,8,11} zbytečně někoho kárat, nutit opakování provádět určitou činnost
buzerplac {2,6,8,11} nástupiště jednotky →**buzerák**
céčko {1,2,6,11,12,13} civil (stav) →**civil**
céeska / cédéeska {1,2,6,7,11,13} celodenní směna *zkr: CDS →**celodenka**
celodenka {1,2,6,11,12} celodenní směna →**céeska**
centrálky {1} centrální sprchy →**srovnej gayklub, kombajn**
cesta domů {3} způsob šikany *vojáci běhají pod okny s větvemi, imitují klepání kolejnic a hlásí jména zastávek →**srovnej vlak**
cesták {1,2,6,7,11} cestovní příkaz
cikáňák {1,2,6,7,11,15} kontrola výstrojního materiálu →**blešák**
cimra {1,6,7,8} ložnice
circus Humberto {6} rozcvíčka
civil {1,2,6,11} ¹stav vytouženě očekávaný vojáky ZVS ²civilní oděv →**céčko**
civilka {1,2,6,7,11} náhradní vojenská služba
civilkář {1,2,7,11} muž vykonávající náhradní vojenskou službu *pojmenování v sobě nese velkou míru pejorativnosti a vyjadřuje pohrdání těmi, kteří se nejčastěji za pomocí různých protekcí

snaží vojenské službě vyhnout →štátskripl
čepice {1} baret →lopuch, kulich, poklop, šusňa
černé beziny {2} nepřímo udělený zákaz vycházek *velitel, který se chce pomstít vojákoví, mu stále uděluje služby po zaměstnání, voják nemůže chodit na vycházky →beziny, tiché beziny
černé zlato {1,7} hodnoska vojína →asfalt, hovno, tma
čert {6,7,11} teplá zimní vložka do blůzy a do kabátu →humusák, humuska, úkáčko
čerta mít {11} sloužit celou noc sám na *stolku* ↓
červenčák {1,2,6,7,11,12} voják ZVS, který nastoupil v červenci →srovnej ledňák, dubňák, říjňák
číslo (mít) {1,6,8,11} voják dostane „číslo“ a může si začít odpočítávat dny do civilu →plácnutej, zapítej
čmelák {16} způsob šikany *šikanovaný voják je zavěšen za šle a musí bzučet →vosa
čobol {11} Slovák v AČR →jebačisko
Dap {1} Dům armády Praha *zkr. DAP
dapák {1} voják ZVS pracující v *Dapu*↑
defo {7,11,14} voják mládho ducha →bezmozek, vymaštěnka² {14} voják předstírající duševní problémy za účelem zproštění služby
deka {1,3,6,11,13,16} způsob šikany *šikanující přehodí oběti přes hlavu deku a poté ji bijí
dělat si káku {1,2} nemyslet něco vážně, dělat si legraci □užíváno především veliteli, např. Vy nevíte, jak se dělá čelem vzad? To si snad ze mě děláte káku, né?! →dělat si kozy
dělat si kozy {1,2,6,7,11} dělat si legraci →dělat si káku
dělomrd {1,6,10,11,13} dělostřelec →srovnej kolomrd, mrakomrd, šíškomrd
desetník {6,7,11} desátník →dvoupeckáč *pojmenování využívá zvukové podobnosti s názvem nejmenší mince, a to zámrně, neboť odkazuje k její bezcennosti a nevýznamnosti (je to reakce na obecnou povahu vojáků základní služby, i vojáků z povolání, kteří po dosažení této hodnosti jako velitelé většinou zůstávají dál ve své omezenosti)
dévéťák {1,2,6,7,10,11,12,13,14} dozorčí útvaru *Hubáček , s. 58: pojmenování od zkr. DVT = dozorčí vojskového tělesa; v {1,2} původ pojmenování vysvětlován podle 9. hodiny, kdy se střídají dozorčí;

v {13} pojmenování vysvětllováno dle toho, že má zbraň 9 mm
dévétárna {13} / **devítka** {1,6,10,11,14} místo, kde vykonává službu *dévéták* # Hubáček, s. 58: *dévétárna*
diskotéka {3,16} způsob šikany *mazáci probudí nováčky a nutí je, aby tancovali
doranka {11} prodloužená vycházka do rána následujícího dne →**prodloužená, srovnej sedmička, šestka**
dostat číslo {1,11} moment, kdy si voják může začít počítat, *za kolik* to má
dostat sedmičku {13} jít do vězení na 7 dní □dle délky trestu: dostat čtrnáctku / jednadvacítka
dubňák {1,2,6,11,12} voják ZVS, který nastoupil v dubnu # lze se setkat i s mechanicky tvořenou podobou „dubeňák“ →**ledňák, červenčák, ríjňák**
Dunaj {7} způsob šikany *mazáci lijí ostatním vojákům do skříněk vodu
dvoupeckáč {7} desátník →**desetník**
empík {1,5,6} příslušník vojenské police *zkratka MP (zkratka americké vojenské policie – Military Police) →**chrochták, pašik, vepěčka, vepří, vypíčí**
enterprise {11} voják *mající to za hodně* ↓ →**hektar, milionář, vesmír**
erpégécko {1,6,7,11} raketový protitankový granát (pancéřová pěst)
 *zkr. RPG
erzeta {1,2,6,11} rota zabezpečení *zkr. RZ # žertem *rota zabrzděnejch* →**srovnej przab**
ešus {1,2,6} hliníková jídelní souprava # Hubáček, s. 64: jde o interslangový výraz
fefák {7} voják kouřící marihuanu →**hulič, chains, trávníkář, srovnej narkoman**
fičet {2,11} makat, dělat
flaksa {1,2,7,11,14,15} 'kuchyně →**kentus** ²pracovat v kuchyni □Mít flaksu. – Být na flakse.
flaksmen {1,2,11} 'voják zaměstnaný v kuchyni jako pomocná síla ²kuchař
forinovka {2} baret nošený bez *kolejnic* ↓ a s okrajem trčícím do strany *podle kapitána Forina

fox/foxárna/foxík {1,2,11} ¹pohoda, klid ²pohodová a klidná ZVS
 □ Odpověď na otázku: „Jaký to je?“ zní „Fox.“ a je doprovázena poklepáním vztýčeného prostředníku s ukazovákem na bradu
→pohoda jazz, také kozy, super kozy →srovnej vykouřenej
foxář / foxmen {1,2} ¹voják ZVS mající *fox*↑ →**koprista** ²voják z povolání oblíbený pro svůj přístup ke službě →**kozista, pohodář**
foxovat {1,2,11,15} mít *fox*↑
frčka {2,6,8,11} hodnotní označení používané pro vojáky v hodnosti svobodník (1 pecka) až rotní (4 pecky) *Stručný etymologický slovník jazyka českého (Josef Holub – Stanislav Lyer, 4. vydání, Praha 1992, s.163: původně hračka „vlk“, která, když se roztočí, frčí. Pojmenování vzniklo metaforicky, přenesením na základě podobnosti tvaru. →**pecka**
frukáč {6} student střední vojenské školy
gábin {11} ten, kdo je pomalý, nechápe →**brzda, kotva, podtlak, zabržděnce, želva**
Gagarin {3,11,13} způsob šikaný *šikanovaný je zavřen do skříně a hozen z okna →srovnej **jukebox**
gayklub {6} sprchy →srovnej **centrálky, kombajn**
genštáb {1,2} generální štáb *zkr. gen. štáb
granát {6} šunka s vejci *metaforickým přenesením
guma {1,2,6,7,11,12,13,14,15} ¹voják z povolání ²hrubá nadávka pro vojáka ZVS # Suk, s.131: *guma* = stráž →**lampas, lampion, zelený mozek**
gumabus {1} autobus vozící vojáky z povolání # {11} APG = autobus plný gum
gumárna {1,2,7,11} označení povahy ZVS, kde život vojákům organizují / znepříjemňují *gumy*↑ →srovnej **mazárna**
gumaznak {1,2,6} kovový znak vojáka z povolání (nošený na čepici či baretu) # oproti znaku vojáka ZVS je zdobnější a větší
gumídek {6, 7} / **gumička** {6, 7,11} voják z povolání mladého věku
gumovníky {7} stromy v areálu kasáren →srovnej **pěstovat vegáčovník**
had {1,10} voják v přijímači →**bažant, bírec, holub, myš, klofák, pták, traktor, zob**
háděčko {1,2,6,7,11,12,13} hospodářský den *zkr. HD # Vojáci

využívají zvukové podoby slova „háděčko“ a jimi utvořeného výrazu „hárddéčko“ ke slovním hrám (angl. hard = těžký, přeloženo jako „těžký den / úklid“) → srovnej ózefko, studenka, uchlebit kroja, vypíci

hadice {2} 'voják v přijímači → bažant, bírec, holub, myš, klofák, pták, traktor, zobák² {11} tankista

hajtra {1,2,11} nákladní automobil P V-3 S → šlehačka, vejtraska, ventra

hajtrák {2} řidič *hajtry*↑ → srovnej kolomrd; lakýrka, osobák, panský kočí

hamburger {1,3,11} způsob šikany *voják je zabalen mezi dvě matrace a hozen z přízemního okna nebo ze schodů → sendvič

házeč {1, 2} 'voják vykonávající podřadné práce, např. stěhování nábytku, výpomoc na brigádách² voják ZVS, který se neustále vytahuje a zdůrazňuje svoji důležitost, ač zastává podřadné místo → narkoman, brigos

házet si to / stolky {1,2,6,11} vykonávat nezáživnou nebo náročnou a únavnou službu □ Jdu domů, tak si to tu házejte. Házím si stolky. → bouchat si stolky

házet {1,2,6} dělat práci házeče↑

hektar {1,2,6,7,11,12,13,14} → enterprise, milionář, vesmír □ Kup si traktor, aby sis moh' zvrat ten svůj hektar, klofáku ↓

hektar/hektarníček {1, 2} / **hektarovník** {7} / **hektarák** {11} kalendářík, kde si voják odškrťává odsloužené dny; popř. též počítacový program „Neznámý vojín“ ukazující odslouženou délku služby *označení velké plochy přeneseno na dlouhý časový úsek, na způsob odměrování takového úseku → srovnej mít to za hektar

hérečka {7} vojačka z povolání

hlášenka {1,2,6,7} zpráva o přestupku, kterou na útvar zasílá vojenská policie

hlemýžď {1,2,11} způsob šikany *voják musí lézt po čtyřech s malým nočním stolkem na zádech → závody šneků

hnus {11} vojenský dril → pakárna

hodit ucho {14} spát

hodnoska {1,11} označení hodnosti

holík {1,2,6,11} mýdlo na holení

holub {1,2,13,14} voják v přijímači →**bažant, bírec, had, myš, klofák, pták, traktor, zobák** # Hubáček, s. 77: příslušník VB – nováček

hoří hlava {1,2,13} nemít baret □Vojáku, vy nevíte, jak máte být ustrojen?! Hoří vám hlava!

hospodárka {2,11} hospodářská místnost

hovno {1} hodnoska vojína →**asfalt, černé zlato, tma**

hradák {1,2} voják Hradní stráže →**nádražák**

hrát na něco {1,11} považovat něco za důležité, podstatné □Na vojně se nehraje na čas, ale na plnění úkolů! – Na to, *za kolik to kdo má* ↓ se hráje akorát na *Dapu*↑!

hrotit někoho {1, 2} zbytečně někoho nutit opakovat činnost →**buzerovat**

hudbař {2} voják působící ve vojenské kapeli →**srovnej melody boys**

hulič {11} voják kouřící marihuanu →**feťák, chains, trávníkář** →**srovnej narkoman**

humus/humr {1,2,6,7,8,10,11} nechutné jídlo →**kentus, uho** # Hubáček, s. 79: uvádí další významy: špína / nevětraná ložnice

humusák {2} teplá zimní vložka do blůzy →**čert, humuska, úkáčko**

humuska ¹{1,7,11,13} teplá zimní vložka do blůzy →**čert, humusák, úkáčko** ²{2} místnost u kuchyně, kde jsou uloženy popelnice

chachali {14} nepořádek →**kentus**

chains {7} voják kouřící marihuanu →**feťák, hulič, trávníkář** →**srovnej narkoman**

chemik {7,10,13} kuchař →**alchymista**

chrochták {6} příslušník vojenské policie →**empík, pašík, vepřečka, vepří, vypíčí**

jebačisko {6} Slovák v AČR →**čobol**

jebat {1,6,10} kárat někoho →**prcat**

jednopeckáč {7} označení svobodníka →**desetník**

jehličí {1,11} / **jehličky** {1,15} starší typ vojenského stejnokroje *podle vzorku, připomínajícího jehličí

jet na dovolenou s vojtourem do Lipníka {11} jít do vězení →**jít**

pod hodiny, srovnej báň, basa, lázně
jezevčík / jezevec {1,2,6,7,11,13,15} vojenská cestovní taška *podle protáhlého tvaru a dvou dlouhých uší
jít pod hodiny {2 jít do vězení *v kasárnách v Karlíně jsou nad vchodem do vězení umístěny hodiny →jet na dovolenou s vojtourem do Lipníka, srovnej báň, basa, lázně
jukebox {1,2,3,11} způsob šikany *voják je donucen vlézt do skříňky, otvory ve dvířkách jsou dovnitř vhaszovány mince a šikanovaný musí zpívat; pokud píšeř nezná, může navázat varianta *Gagarin* →srovnej **Gagarin**
káběčko {2,6} kuchyňský blok *zkr. KB
kabriolet {11} jednopatrová postel →běčko, bidlo, srovnej autobus, ptačí bidlo, regál
káděčko {1,2,8,10} balíček s konzervami *zkr. konzervová dávka (potravin) # Hubáček, s. 85: uvádí další význam: krátká dovolená
kakáč {11} vojenská přilba →blembák
kakao {11} →bakelit, kofila, kofola, morgoš, mori, negr, špína
Kambodža {11} způsob šikany *vojáci běhají se samopalem nad hlavou
kameny {11} hodnotní označení velitele družstva *dva žluté svislé proužky lemující *hodnosku* apodobné žvýkačkám – dražé →žvýkačky
kanady {1,2,6,7,8,10,11} kožené vojenské boty →srovnej **nindža** boty, vycházkovky, žabáky
kanál {3,11} způsob šikany * na podlaze je krémem na boty nakreslena kanálová mříž, šikanovaný musí vylít kbelík „do kanálu“ a rozlitou vodu musí stírat a znova vylévat do kanálu
kápo {6,7,11} kapitán # Hubáček, s. 86: vězeňský dozorce z řad vězňů
karosář {11} zubař →klempíř, srovnej řezník, veterinář, zvěrolékař
kartonky {7,11} proužky tvrdého papíru vkládané do skládaného oblečení, aby bylo možné je narovnat do komínku s kolmou přední stěnou →tvrdítka
kasíno {1,2,6,7,8,10,11,12,13,14} kasárna
kazetáč {3} způsob šikany *dva nováčci převíjejí toaletní papír, třetí zpívá na přání šikanujících

kečupář {11} parašutista *podle červeného baretu → **paragán**
kentus/ketr {2,6,7,11} 'nechutné jídlo → **humus, uho** ²{11}
 kuchyně → **flaksa** ³{12} zbytky od oběda → srovnej **kentuska**
 ⁴{13} nepořádek → **chachali**
kentuska {7, 13} popelnice na zbytky jídla → srovnej **kentus**
klempíř {11} zubař → **karosář**, srovnej **řezník, veterinář,**
 zvěrolékař
klofák/klofan/klofka {1,10} 'voják v přijímači ²pohrdavé označení
 všech mladších vojáků užívané **mazáky** ↓ → **bažant, bírec, had,**
 holub, myš, pták, traktor, zobák
kobra ¹ {7} krejčovský metr (150 políček), který si vojáci mající to
 do civilu 150 dní stříhají ² {13} obřad, při němž jsou vojáci
 pasování na mazáky opaskem
kofila {7} cikán → **bakelit, kakao, kofola, morgoš, mori, negr,**
 špína
kofola {11} cikán → **bakelit, kakao, kofila,morgoš, mori, negr,**
 špína
kofus {6} nadávka *kokot fuzkatý → srovnej **mafuko, skufuko**
kolbenka {1} voják mdlého ducha *používáno vysokoškoláky RZ
 MO jako hanlivé označení vojáka bez vyššího vzdělání
 a intelligence, tedy toho, který pracuje např. v ČKD – Kolbence #
 vzniklo v době autorovy ZVS – zima 1998/1999
kolečko {2,7} zvyk, kdy vojáci odcházejícího termínu chodí kolem
 nádvoří a skandují hesla vyjadřující uznání jednotlivým
 důstojníkům či pohrdání jimi
kolejnice {1,6} puky na baretu, znak **mazáka** ↓ # v Mikulově **kohout**
koloběžka {3,7,16} způsob šikany *mazáci dají šikanovanému mezi
 prsty u nohy papír a zapálí ho
kolomrd {1,2} obecně řidič → srovnej **hajtrák, lakýrka, panský**
 kočí, osobák
kombajn {6,7} 'sprchy *podle hučení ventilace → srovnej
 centrálky, gayklub ²Hubáček, s. 91/Suk, s. 132: zařízení na
 čištění podlahy
komínek {1,2,6,7,8,11} prádlo srovnané podle předpisu
 *metaforicky podle tvaru
kongo {1,2,6,7,11,13} svrchní plášť s kapucí # Hubáček, s. 92: *kongo*
 = maskáčový oděv

kopr/koprovat {7,14} ubíjející lenivost *z obecněčeské zkratky
 KOPR = kurevský odpor k práci

koprista {11} voják ZVS mající fox →**foxmen** *z obecněčeské zkratky KOPR = kurevský odpor k práci

kopřivy {15} pracovní oděv *podle vzorku látky, který připomíná kopřivy →**pracáky**

kosa {7} samopal →**pádlo, sap, sklopka, škorp**

kostky {3} způsob šikany *mazáci namalují na plechovou skříň čísla, šikanovaný si do ní vlezet a je svržen ze schodů

kotva {11} ten, kdo je pomalý →**brzda, gábi, podtlak, zabržděnec, želva**

kouř {1,2,11} kárání, přísné napomenutí □Já jsem dostał pojeb, to ti řeknu! →**pojeb**

kozista / kozmen {7} oblíbený voják z povolání →**foxař, pohodář**

kraken {3} způsob šikany *mazáci upouštějí a pustí vodu, když je na podlaze 5 až 15 cm vody, šikanovaní musí vodu odnášet v kbelících →**titanic**

krokodýl {3} způsob šikany *šikanovaný si vlezet do spacího pytle, doplazí se k dozorčímu a kousne ho do nohy

křištálová noc {3,6,16} způsob šikany *šikanující probudí mladší vojáky a rozblýkají skleněné předměty, mladí potom musejí uklízet střepy

kukačka {3,11,16} šikanovaný je zavřen do skříně, na povel otevře dveře a zakuká

kulich {1} baret →**bageta, čepice, lopuch, pekáč, poklop, šušna**

kulturka {12} kulturní místnost

kunda / kundička {1,2,6,7,11} vulgární obecné označení osoby ženského pohlaví →**mrdna, samice** # pokud chce voják vyjádřit, že dotyčná žena je pohledná a milá, volí slovo **kundička** →**kurvisko, nabíječka**; další výrazy, již ne tak frekventované, jsou **bodna, fena, fenisko, pichna, šukna**

kurvisko {14} pohledná a milá žena →**kundička, nabíječka**

kuřárka {2} kuřárna

kuřka {11} donašeč →**bonzák, řifolezec, škrabka, šmejd**

kvop {1,2,6,11,12} krátkodobé volno k opuštění posádky *zkr. KVOP →**opušták** # {6} žertovný překlad zkratky „krátkodobá vycházka okolo plotu“

lakýrka {1} řidič osobního auta →**osobák**, panský kočí, srovnej
hajtrák, kolomrd

lampas / lampasák {1,2,6,8,10} voják z povolání →**guma**,
lampion, zelený mozek užíváno především civilisty jako
označení vojáka z povolání; v aktivním užívání mezi vojáky ZVS
však toto slovo téměř neexistuje – nahradilo je pojmenování
guma

lampion {10,11} voják z povolání →**guma**, **lampas, zelený mozek**

lapiduch {11,13} zdravotník →**zdravoták**

latrina {6} jídelna

lázně {6} vězení →**báň, basa**, srovnej **jet na dovolenou**
s vojtourem do Lipníka, jít pod hodiny

ledňák {1,6,11,12} voják ZVS, který nastoupil v lednu →**srovnej**
dubňák, červenčák, ríjňák

listí {3,11} způsob šikany *šikanovaný lepí opadané listí zpět na
stromy

litačka {13} pořádková hlídka

lopata¹ {2} voják konající strážní službu →**strážák** *tedy ten, kdo
si to hází¹² {11} pěšák →**bigoš, blátošlap**

lopuch baret →**bageta, čepice, kulich, pekáč, poklop, šušňa**

lufták {11} letec

mafuko {6} nadávka*malý fuzkatý kokot →**srovnej kofus, skufuko**

maskáče {1,2,7,8,10,11,13} maskáčová uniforma

mašinka {1,2,7,11} způsob běhu útvaru *vojáci rytmicky došlapují,
napodobujíce zvuk rozjíždějícího se vlaku # Vojáci křičí do
rytmu: *Mámo, táto, dívej se, / jak na vojně máme se. / Jíme, spíme,*
bojujem, / hezký holky milujem.

mazák / máza {1,2,6,10,11,12,13,14} starší voják ZVS, který to má
za málo¹ # Hubáček, s. 107: zkušený voják, zpravidla 2. ročníku
ZVS →**srovnej starej, suprák**

mazárna / mazačenka {1,2,6,7,11} 'chování nebo způsob úpravy
stejnokroje, který je typický pro **mazáka**¹ nebo **supráka**¹ □
Největší mazárna je podkasaná blúza a pásek pod kapsami.
²označení stavu, kdy starší vojáci ztrpčují život mladším □To
bude mazárna, až nás rozvelí po přijímači na roty. →**supračenka**

mazlák / mazláček {1,2,6,7,10,11,12,13,15} mýdlový přípravek na

drhnutí dlažby, často připravovaný z *holíku*[↑]

mejdžr {1,2,7,11} major

melody boy {1} voják působící ve vojenské kapele →**hudbař**

mercedes {1,6,11} hodnostní označení používané pro vojáky v hodnosti rotmistr (1 stříbrný mercedes) až kapitán (4 zlaté mercedesy) – léto 1999 *podle podobnosti s trojcípou hvězdou, znakem firmy Mercedes →**srovnej pecka**

mesr / mesršmit {14} sanitka *podle německé značky stíhacích letadel, srovnej obecněčeské *mesršmitka* = žena, která pronásleduje, popř. hlídá, svého manžela

metr {1,6,7,11} krejčovský metr, kterým si vojáci „odměřují“ dobu do civilu →**kobra**, srovnej **vajíčko**

metro {2,3,7,11,16} způsob šikany *šíkanovaný se plazí pod postelemi a pod každou hlásí název stanice

mexická vlna {1} neusporejte s nevyrovnaný tvar □Stojíte jak mexická vlna!

meziplyn ¹{2,6} doba mezi ukončením ZVS a nástupem nasluhování →**bonus** Mám to za dva plus meziplyn. ²{11} doba, o kterou jdou vojáci do civilu dřív, než končí měsíc

millionář {1,2,6,7,11,12} voják mající to za hodně →**enterprise, hektar, vesmír**

millionář-čekatel {12,14} mladý muž, který obdržel povolávací rozkaz

mít to za hektar / milion / plnej pytel trhacích kalendářů {1,2,13}

voják mající před sebou celou ZVS →**srovnej hektar, millionář**

mladej {1,2,7,11} voják ZVS, sloužící teprve krátce →**srovnej mazák, starej, suprák**

modrá knížka {1,2,6,7} držitel modré knížky →**šmoula**

modráky {2,6} tepláková souprava *souprava je tmavě modrá →**švestky**

morgoš {7} cikán →**bakelit, kakao, kofila, kofola, moriš, negr, špíná**

mori {11} cikán →**bakelit, kakao, kofila, kofola, morgoš, negr, špína**

mořská výla {3} způsob šikany *šíkanovaný strčí hlavu do záchodové mísy a šíkanující spláchne →**mořská vlna**

mořská vlna {11} →**mořská výla**

mosty {1,6,7,11,13} vrchem šněrované tkaničky na *kanadách* , znak
mazáka

motokros {3,6,11,16} způsob šikany *šikanovaný drží ramínko na
 šaty jako řídítka a s plnou polní závodí na vytýčené dráze

mrakomrd {1,2,7} voják protivzdušné obrany →**šmoula** →srovnej
dělomrd, **kolomrd**, **šíškomrd**

mrcasit se {1,6} hýbat se, otáčet se ve tvaru

mrdá / mrdlo někomu {1,2,6,11} zbláznil se, provádí neuvážené
 věci →**píchá**

mrdat něco, na něco {1,6,11} kašlat na něco, dělat jen naoko

mrdna {1,2,6,11} vulgární označení osoby ženského pohlaví
 →**kunda**, **samice**

mrsk {1,2,6,11} obtížný nebo nepřijemný úkol □To je mrsk, co?!

mrtvý/mrtvejch {1,6,11,13} počet uplynulých dnů ZVS □Včera
 spadlo letadlo a bylo 178 mrtvejch. / 205! – Do civilu? – Ne,
 mrtvejch!

mukl {6,7} vězeň →**basman**

myš /myšák / tryskomyš / turbomyš / tryskáč {1,6,7,11,13,14,15}
 voják v přijímači →**bažant**, **bírec**, **had**, **holub**, **klofák**, **pták**,
traktor, **zobák**

nabíječka {14} pohledná a milá žena →**kundička**, **kurvisko**

nádražák {1} voják Hradní stráže *vojáci Hradní stráže mají tmavě
 modré uniformy →**hradák**

nákulník {11} uvolněný a spuštěný opasek *pásek není předpisově
 v pase, ale je mazáčky spuštěný níž, tedy *pod vejci* / *kulemi, na
 kulích* (= obecněčesky varlata) # užíváno vojáky z povolání
 →**podkulečník**, **podvaječník**

napípat {1} nahlásit nějaký přestupek →**naprášit**, **bonzovat**

naprášit {1,2,11} ¹→**bonzovat** ²nahlásit někoho, něco →**napípat**

narkoman {1} ¹voják mdlého ducha, obyčejně kuřák marihuany
²voják vykonávající podřadné práce, např. stěhování nábytku,
 výpomoc na brigádách ³voják ZVS, který se neustále vytahuje
 a zdůrazňuje svou důležitost, ač zastává podřadné místo →**házeč**,
brigoš

nasluhovač {2,11} kdo nasluhuje vězení →**bonusák**

nastartovat benžo {2} začít pracovat s *benžem* →srovnej
zaparkovat benžo

nastartovat bidlo {1, 2} rozložit postel
našlápnutej {1} **našlapanej** {11} být dobrý, umět Ti řeknu, že ti
 tvoji vojáci jsou docela našláplí.
naták {1} 'příslušník ozbrojených sil NATO ²důstojník pracující na
 začlenění ČR do NATO
negr {7} cikán →**bakelit,kakao, kofila, kofola, mori, morgoš,**
 špína
nezabrzdit kýbl {13} vylít někomu kbelík →srovnej **zaparkovat**
kýbl
nindža boty {11} vycházkové *kanady*↑ # nejsou kožené, ale barexové
 s maskáčovým potiskem →**vycházkovky, žabáky** →srovnej
kanady
obdenka {1,2,6,11,13} obdenní služba
omrd {1,2,6,7} hanlivé označení nemocného nebo nemoc
 předstírajícího vojáka *ten, kdo omarodil, a zároveň tak *omrdává*
 vojnu (= vyhýbá se povinnostem a službám) →**poškař** →srovnej
úlevář
operačák {7} operační důstojník
opičí dráha {1,2,6,7,11} překážková dráha
opičí ksicht {6} plynová maska OM 10 M
opíchat se z něčeho, kvůli něčemu / někomu {1,2,6,11} být
 z něčeho zoufalý, kvůli něčemu naštvaný □Dva lidi se mi
 nevrátili z vycházky. Já se z toho snad opíchám!
opušták {1,6,12} krátkodobé volno k opuštění posádky →**kvop**
orloj {2} způsob šikanování *šikanovaný musí chodit po venkovní římse
osobák {1} řidič osobního auta →**lakýrka, panský kočí** →srovnej
kolomrd, hajtrák
osud {11} smůla, nepříznivá událost →**blibičko** # žertem *Vojenské*
štěstí na čtyři
oška {1,2,6,7,11,12,13} ošetřovna *zkr. OŠ →**vložka** →srovnej
poška
ózetko {1,2,6,7,11} 'občanský zaměstnanec, většinou pracující
 v administrativě *zkr. OZ # žertem též jako *ospalý zaměstnanec*
²označení vojáka ZVS, který to má za méně než 50 dní do civilu
 →srovnej **hádéčko, studenka, uchlebit kroja, vypiči**
pádlo '{11} samopal s dřevěnou pažbou →**kosa, sap, sklopka,**
škorp ²{13} mít vykasanou blůzu nad opasek →**podkasanej**

pakárna / pakec {11} vojenský dril →**hnus**
panský kočí {12} řidič osobního auta →**lakýrka, osobák** srovnej
hajtrák, kolomrd
paragán {1,2,6,11} parašutista →**kečupář**
park {1,2} autopark
parkáč {1,2} parkový den *den věnovaný údržbě vozidel
pašik {1} příslušník vojenské policie →**empík, chrochták, pašik, vepéčka, vepří, vypíčí**
pecka {1,2,6} hodnotní označení svobodník – rotný (1-4 pecky)
→**frčka** →srovnej **mercedes**
pédéóčko {1,2} pomocník dévětáka† →**pegas**
péeška {1,2,6,11} poddůstojnická škola *zkr. PŠ
pegas {1,11,14} pomocník dévětáka →**pédéóčko** *snad podle bájněho koně Pegase, neboť pomocník dozorčího sice nenosi básníky, ale stále pobíhá jako spojka
péháemko {2,11} sklad pohonných hmot *zkr. PHM
péhámák {2,11} voják obhospodařující **péháemkuá**†
pekáč {13} baret →**bageta, čepice, kulich, lopuch, poklop, šušňa**
Pentagon {13} velitelská budova *metonymicky podle pojmenování budovy ministerstva obrany USA
pes {3} způsob šikany *šíkanovaný musí štěkat na žárovku, když se rozsvítí
pěstovat vegáčovník {1} odpočívat, ležet
pětadvítky {1,2,6,11} vycházkové *kanady*†, vzor 95
pětavosmy {1,2,6,11,13} *kanady*†, vzor 85
pětimetr {1,2,6,11} / **třímetr** {11} 'voják, který má ze sociálních důvodů zkrácenou ZVS ²zkrácená základní vojenská služba *zkrácená ZVS trvá 5 měsíců, podle nového zákona jen 3 měsíce →**půlmetr**
petting {16} způsob šikany *přímé sexuální dráždění bez pohlavního styku
přča¹{4} odznak absolventa Vojenské akademie *odznak má kosočtvercový tvar ²{1,2,6,11} obecně používaná nadávka # Suk, s. 133: *přča* = zvláštním způsobem zformovaná lodička
píchá někomu {2} někdo se zbláznil →**mrdá**
píchačka {6} bajonet →**bohlák**

piškvorky {1} grafikon služeb *pro podobnost se hrou piškvorky
plácnuť (být) {1,6,7,11} stav, kdy je voják zařazen mezi
 mazáky *obřad je proveden poplácáním na rameno →číslo, zapítej
 → srovnej věčnák
plnička {1,2,6} pojmenování vojáka nebo situace, které lze označit
 jako vzorné # vojáky ZVS užívané posměšně pro vojáky přespříliš
 vzorné a snaživé →škrabka
plnit si {1,2,6} být vzorný
plukas {1,2,7,11} plukovník
podkasanej (být) mít vykasanou blůzu nad opasek {1,2,6,7,11}
 →pádlo
podkulečník {7} →nákulník, podvaječník *pásek není předpisově
 v pase, ale je mazácky spuštěný níž, tedy *pod vejci / kulemi, na*
kulich (= obecněčesky varlata) # užíváno vojáky z povolání
podřazovat {2,6,11} mít to za méně než 360, 300. →mít to za.
podtlak {11} ten, kdo je pomalý →brzda, gábin, kotva,
 zabrzděnce, želva
podvaječník {1} →nákulník, podkulečník *pásek není předpisově
 v pase, ale je mazácky spuštěný níž, tedy *pod vejci / kulemi, na*
kulich (= obecněčesky varlata) # užíváno vojáky z povolání
pohoda jazz {14} →fox, super kozy, také kozy *výraz vznikl
 použitím části textu písničky „Dlouhé kouzlo“ skupiny Chinaski
pohodář {1,2,6} oblíbený voják z povolání →foxař, kozista
 →srovnej zmrd
pojeb {1,2,7, 11} kázání, přísné napomenutí →kouř
pokažené hodinky (mít) {13} opozdit se □používáno velitelů jako
 kárává řečnická otázka; např. Máte pokažené hodinky?
poklop {6} baret →bageta, čepice, kulich, lopuch, pekáč, šušňa
popičista / popičmen {2,11} popíć / popík {11} ten, kdo má „po
 píći“ = nemá vycházky, je *zadřenej* ↓# též žertovně zkratka UB
 CDS (= univerzální bouchač celodenních směn) →UBS, zadřenej
posádák {2,11} dozorčí posádky # Hubáček, s. 129: *posada*
poška {1,2,6} posádková ošetřovna *zkr. POŠ →srovnej oška
poškar {6,7} hanlivé označení nemocného nebo nemoc
 předstírajícího vojáka →omrd
pošták ¹ {6,11,14} praporčík ² {12} voják z povolání nižší hodnosti.
poštistr {7} rotmistr

potěr {6} rotmistři

potížista {2,6} ten, kdo je považován za problémového, nespokojence, stěžuje si, upozorňuje na nedostatky, atp.
→zádérář

požárka/požárko {1,2,7} požární hotovost

pracáky {1,2,11} pracovní oděv →kopřivy

prcat někoho {1,6} kárat někoho →jebat

probrzdit {1} promarnit, zapomenout na něco

prodložená {1,2} prodložená vycházka do rána →doranka, srovnej sedmička, šestka

provianták {2,6,8,11,12} voják pracující v proviantním skladu

průběžka {1,2,6,12} průběžná vycházka ze soboty na neděli
→zkrácenka

průzkumák {13} člen průzkumného oddílu

przab {7} logisté *prapor zabezpečení # žertem *prapor zabrzděnejchá* →srovnej erzeta

ptačí bidlo {10,11} horní postel v palandě →běčko, bidlo, srovnej autobus, kabriolet, regál

pták {1} 'spona na opasku □Vojíne, upravte se! Máte ptáka až někde na prdeli!!!² {1,10} voják v přijímači □Co je nad sto, to je ptactvo! →bažant, bírec, had, holub, klofák, myš, traktor, zobák

půlitry {1,6,7,8} vysoké vojenské boty →bufy

půlmetr {12} zkrácená ZVS →pětimetr

pupendo {1,16} způsob šikany *šikanovanému jsou na obnažené břicho házeny mince nebo lžíce

rajóny {1,2,7,11,12,14} úklid □Nástop na rajóny! – Máte dneska rajóny!

raketa {1,2,7,11,13,15} zapnutý spací pytel □Bude tady klid!
Zapněte se do rakety a spěte!

raketák {12} voják raketového vojska

ranní odběr krve {13} způsob šikany *šikanující rozbijí oběti nos a kapající krev chytají do ešusu →transfuze

regál {10,11} dolní postel v palandě →běčko,bidlo, srovnej autobus, kabriolet, ptačí bidlo

remízy {13} garáže vojenské techniky

Rockefeller {11} způsob šikany *starší voják požaduje od mladších peníze do karet

rychlé tváře {1} vojáci přicházející brzy ze zaměstnání a rychle odcházející na vycházky

řezník {11} lékař v posádkové ošetřovně →veterinář, zvěrolékař, srovnej **karosář, klempíř**

říjňák {1,2,6,7,11,12} voják ZVS, který nastoupil v říjnu →srovnej **ledňák, dubňák, červenčák**

řitolezec {7,11} donašeč →**bonzák, kuřka, škrabka, šmejd**

sahara {1,2,3,6,7,10,11,16} způsob šikany *starší voják požaduje od mladších přinesení nápoje ²{13,14} pití obecně

saigon {3,6,16} způsob šikany *rozbíjení skla a rozházení věcí po pokoji, kdy se rozbité sklo ještě polívá vodou s mýdlem

samice {7,11} vulgární obecné označení osoby ženského pohlaví →**kunda, mrdna**

sap / sapík / sapr {1,2,6,7,11,15} samopal →**kosa, pádlo, sklopka, škorp** # Hubáček, s. 144: uvádí pouze *sampík*

satelit {11} způsob šikany *šikanovaný běhá kolem tvaru a hlásí: MTV – RTL...

sedmička {1} prodloužená vycházka do rána *končí v 7.00 hod. následujícího dne, pouze od pátku do soboty →srovnej **doranka, prodloužená, šestka**

seifertovka {1} dlouhá dávka ze samopalu *podle rtm. Seiferta sejmout někoho {1,6,11} potrestat někoho, dát mu co proto

semafor {3,11} způsob šikany →**barevná hudba**

sendvič {11} způsob šikany *šikanovaný je zabalen do prostěradla a hozen z okna →**hamburger**

sexuální obtěžování {3,16} způsob šikany *šikanovaný musí předstírat pohlavní styk s polštářem nebo s jiným předmětem; v {16} se pod typem šikany označované jako sexuální obtěžování rozumí „urážlivé slovní komentáře, zesměšňování nebo výzvy na téma sexuálních orgánů a pohlavních styků“

sifon {2, 3, 4,14} nezájem *metonymicky podle názvu sodovky = tedy nezájimavého nápoje, ze kterého unikají bublinky □čísla vyjadřují míru nezájmu; dle ankety je nejužívanějším „sifon 2“

sklopka {11} samopal se skloprou pažbou →**kosa, pádlo, sap, škorp**

skufuko {6} nadávka *zkurvený fuzkatý kokot →srovnej **mafuko, kofus**

slimák {3,11} způsob šikany *šikanovaný se svlékne a lehne si na mokrý hadr, plazí se po bříše, aby po něm zůstávala mokrá stopa

služebka {12} služební cesta
smrtibrácha {1} označení obávaného velitele *podle postavy komedianta přezdívaného Smrtibrácha ve filmu Tichá bolest (režie Martin Holly, 1991) # okazionalismus existující na RZ MO jen asi měsíc, v době nejistoty, co přinese příchod nového velitele, o kterém se vyprávělo, že bude tvrdý a přísný
sodák {1, 7} stálý operační dozorčí *zkr. SOD
spermoník {6} směrník *připodobněno ke slovu permoník, s počátečním s-, které odkazuje ke slovu spermie
sportka {2,6,11,13} druh *supračenky* ↓ *vytvořena z nárameníku, na němž se ve 49 poličkách odškrťávají poslední dny vojny, popř. vojáci nosí na krku tiket sportky a odškrťávají dny
stará pasta {7,11, 13} / **starej pes** {7} / **stará mazda** {13} voják mající to za nejmíň ↑ →**suprák**
starej {1,2,11,13} voják ZVS, který již slouží delší dobu →srovnej **mladej**
stolek-samohlídek {7} / **eseses** {11} noční stolek *vojáci sloužící u stolku obyčejně spí # slangová zkratka SSS = stolek slouží sám
stolek {1,6} mít dozorčí službu v kasárnách *podle stolku, u něhož dozorčí sedí □mít / dostat stolek
strážák {1,6,13} voják konající strážní službu # Hubáček, 152: pouze příslušník Pohraniční stráže →**lopata**
stříhačenka {1} poukázka na bezplatné ostříhání
studenka {1,2,6,7,11} studená strava # vojáci často využívají zvukové podoby slov „studenka“ a „studentka“ ke slovním hříčkám, např. Dnes budou na večeři studentky. →srovnej **háděčko, ózetko, uchlebit kroja, vypíči**
super kozy {14} →**fox, pohoda jazz, také kozy** □je spojeno s gestem napodobujícím velikost řader →srovnej **kozista**
supračenka {1,2} chování, nebo způsob úpravy stejnokroje, typický pro mazáka →**mazačenka**
suprák {1,2,6,10,13,15} / **superka** {6,7,11,14} starší voják ZVS →srovnej **mazák, starej, stará pasta**
svop {1,2,6,11,13} svévolné opuštění posádky *zkr. SVOP
svopář {1,2,6,11} / **svoper** {7} voják svévolně opustivší posádku *zkr. SVOP = svévolné opuštění posádky
svopovat / dát si svopa, svopíka, svopku {1,2,6,11,13} svévolně opustit posádku *zkr. SVOP

šajba {1,11} vysoká hodnot # Hubáček, s. 154: vojenský terč
 šedesátrojky {13} vycházkový oděv, vz. 63
 šestka {1} prodloužená vycházka do rána *končí v 6.00 hod.
 následujícího dne →sedmička, srovnej doranka, proudloužená
 šíškomrd {11} minometník →srovnej dělomrd, kolomrd, mrakomrd
 škorp / škorpík {1,6,11} samopal vz. 61 Škorpion →kosa, pádlo,
 sap, sklopka
 škrabka ¹{2, 7,12} ranní služba v kuchyni, při níž vojáci škrábou
 brambory ²{7, 11,12, 14} donašeč →bonzák, kuřka, plnička,
 řítelec, šmejd
 šlehačka {7} nákladní automobil Praga V-3 S →hajtra, vejtraska,
 ventra
 šmejd {7,11} →donašeč bonzák, kuřka, řítelec, škrabka
 šmoula ¹{6} držitel modré knížky →modrá knížka ²{7}
 →mrakomrd voják protivzdušné obrany *metonymicky podle
 modré barvy
 šňůry {1,2,6,11} odznak dozorčího
 špína {7} cikán →bakelit, kakao, kofila, kofola, morgoš, mori,
 negr
 štábák / štábni krysa {11} voják sloužící na štábou
 štátskripl {11} muž vykonávající náhradní vojenskou službu
 →civilkář
 šúrovák {1,2,6,7,8,11,12,13} rýžové koště →benžo
 šúrovat {1,2,6,8,11,12,13} drhnout rýžovým koštětem →benžovat
 šušňa {7} →baret bageta, čepice, kulich, lopuch, pekáč, poklop
 švestky {1,2,6,7,11,15} tepláková souprava →modráky →srovnej
 banán, banány
 také kozy {14} →fox, pohoda jazz, super kozy # je spojeno
 s gestem napodobujícím velikost řader →srovnej kozista
 tankán {1,2,6,11} tankista →hadice
 teploměr {3} způsob šikany *šíkanovaný stojí za oknem a každou
 čtvrt hodinu hlásí teplotu
 tétédéčka {1, 11} technicko-taktická data zbraní a techniky *zkratky TTD
 tiché beziny {7} nepřímo udělený zákaz vycházek →černé beziny
 titanic {2} způsob šikany →kraken
 tma {11} hodnoska vojína →asfalt, černé zlato, hovno
 točit bidlo hodiny {1,7,11} ležet, odpočívat na posteli ²v širším

významu zůstat v kasárnách a nejít na vycházku *patrně analogií k elektrohodinám

traktor {7} voják v přijímači →**bažant, bírec, had, holub, klofák, myš, pták, zobák** *traktor proto, aby si jím dotyčný voják „mohl zorat ten hektar, co ho čeká do civilu“

transfuze {3,16} způsob šikany →**ranní odběr krve**

tranziták {1} tranzitní pokoj

trávníkář {11} voják kouřící marihanu →**fešák, hulič, chains**
→srovnej **narkoman**

trojboj {12} snídaně nebo večeře opakováně sestavovaná ze tří součástí (salám, vejce, sýr)

třímetr {11} →**pětimetr, půlmetr**

tvrdítka {1,7} proužky tvrdého papíru vkládané do oblečení, aby je bylo možno rovnat do komínku →**kartonky**

twist {7,11} dřevěná krabice s kartáči na dně, kterými se leští podlahu *metonymicky podle stejnojmenného tance

UBS'{13} dozorčí roty ²{2,11} kdo nemá vycházky →**popíčmen, zadřenej** *univerzální bouchač stolků

uhو {1,2,7,11} omáčka nevalné chuti a podezřelé barvy, obyčejně s těstovinami; popř. obecně nechutné jídlo *obecněslangová zkr. uho – univerzální hnědá omáčka →**humus, kentus**

uchlebit kroja {14} ukrojit chleba *vzniklo jazykovou hrou →srovnej **háděčko, ózetko, studenka, vypíči**

úkáčko {2,6} teplá zimní vložka do blůzy →**čert, humusák, humuska**

úlevář {1,6} ten, kdo má úlevy od lékaře →srovnej **omrd**

utrhnout si klobásu {2} dostat se do potíží

úvěenka {1,2,6} Ústřední vojenská nemocnice *zkr. ÚVN

užas {6,7,11} vozidlo Uaz *zvukové podoby obou slov využito k charakterizaci kvalit vozidla – úžas, že to jezdí

vajíčko '{1,6,7,11} dutá ozdoba, připevněná řetízkem ke klíčům, v níž je uložen metr ²{1,7} ruční granát

věčná myš {7} voják logistiky *podle šedého baretu →**zabírcovanej**

věčnák {2} věčný **klofák**, voják chodící stále upravený →**zabírcovanej**

věděčko {1,6,11,13,15} velitel družstva (nejmenší části čety) *zkr. VD

vejtřaska / větřeska {1,2,6,7,11} nákladní automobil Praga V-3S →**hajtra, šlehačka, ventra** *zkr. P V-3 S

ventra {11,12} nákladní automobil Praga V-3S →**šlehačka, vejtraska**

vépéčka {1,6,11,12} příslušníci vojenské policie *od zkr. VP
 □používá se takřka výhradně v plurále →**empík, vepři, vypiči**

vépézetka / vépézetko {1} volno po zaměstnání *zkr. VPZ

vepři {1,2,6,7,11} hanlivé označení příslušníků vojenské policie
 *zkr. VP □používá se takřka výhradně v plurále →**empík, chrochták, pašík, vépéčka, vypiči**

vesmír {11} voják mající to za hodně →**enterprise, hektar, milionář**

veterinář {7} lékař →**řezník, zvěrolékař, srovnej karosář, klempíř**

větrák {3} způsob šikany *šikanovaný nosí do pokoje v kyblících vzduch z venku, až se mazákům zdá, že je ve světnici vyvětráno

video {13} způsob správného složení spacáku do obdélníku
 *metaforicky podle tvaru □Ten spacák složte do videa!

vlak {3,11} způsob šikany *šikanování běhají s utrženými větvemi pod okny, aby mazáci měli pocit, že jedou vlakem →**srovnej cesta domů**

vložka {7} ošetřovna →**oška** →**srovnej poška**

vojcl {1,6,11} voják

vojcle {1} vojačka

vosa {2} způsob šikany →**čmelák**

vrecuško {11} plátěný sáček s jídelním příborem

vrknout {13} odpovídá - nováček odpovídá, za kolik to má Vrkni číslo!

vševojsk {1,11} vševojskový den *den, kdy je prověrována tělesná a bojová připravenost všech vojáků ZVS

všimné {1,2} služné →**žertovně, žold** # Hubáček, s. 180:
 interslangové úplatek

vyfoxované být {1} 'být v pohodě ^mít dobrou a klidnou ZVS

vycházkovka {1,2,6,11,12} ^{1,2,11,12} vycházková knížka
 ^{1,2,6,11} vycházkové boty →**nindža boty, žabáky** →**srovnej kanady** ^{1,2,6,11} vycházková košile

výkoňák {1,2,6,11, 13} výkonný praporčík – zástupce velitele

vykouřenka ^{1} voják mdlého ducha, obyčejně kuřák marihuany →**narkoman** ^{1, 2} voják, který je v pohodě →**foxar** *podle gesta, symbolizujícího kouření a provedeného poklepáním dvou prstů na bradu

vykouřit / kourit {2} získat si nejakou výhodu podlézáním *podle tvrzení, že je potřeba „*vykouřit veliteli/nadřízenému*“ (= provést orální sex)

vymaštěnka / vymaštěnej {1,2,6,7,11} voják mdlého ducha
 →**bezmozek, defo**

výměňák {1,2,6,7,11} sklad prádla

výpalné {16} způsob šikany *šikanovaný musí po obdržení balíku poskytnout úplatu v penězích nebo jídle

vypíčí {11} příslušník vojenské policie →**empík, chrochták, pašík, vepéčka, vepří** *pojmenování využívá zvukové podoby vulgárního označení „Vy píči!“ se zkratkou VP →**šrovnej hádečko, ózetko, studenka, uchlebit kroja**

vyplašenka / vyplašenej {1,2,6,7,11,13} zmatený, vyplašený voják

výstroják {1,6,7,11,12} výstrojní sklad

walkman {13} malá polní brašna

za hodně (mít to) {1,2,6,11} voják mající před sebou 3/4 ZVS

za málo (mít to) {1,2,6,11} voják mající před sebou 1/2 ZVS

za nejmíň (mít to) {1,6,11} voják mající před sebou 1/4 ZVS

za pár (mít to) {1,6,11} voják mající před sebou jen několik dní ZVS

zabezpečit {1,2} univerzální sloveso jazyka vojenské byrokracie, užívané vojáky základní služby v ironickém významu

zabírcovanej {2} / **zaklofanej** {1} / **zamyšákovanej** {11} řádně upravený voják slovo má hanlivý přídech, zvláště je-li používáno **mazáky↑** →**věčnák**

zabrzděnec / zabrzděnej {1,2,6,11} ten, kdo je pomalý →**brzda, gábin, kotva, podtlak, želva**

zádér {1,7,11} stav, kdy je voják **zadírán ↓ #** {11} *Zádér na Moravě* (analogicky k názvu města) □Mám zádér! A to jsem se chystal na vycházku. →**být zadřenej**

zádérář {6,11} ten, kdo je považován za problémového, nespokojence →**potížista**

zadírač {1,6,11} ten, kdo vojáka **zadírá ↑**

zadírat/zadřít někoho {1,6,11} činit někomu potíže, být na někom zasedlý

zadřenej (být) {1,2,6,11} nemít vycházky →**popíčmen, UBS**

zajebávka {1,7} / **objebávka** {11} / **objebávka** {14} voják mající pohodovou službu nebo práci, popř. práci se vyhýbající

zajebávka {1,7} / **objebávka** {11} pohodová služba či práce

základák {1,6,8,14} voják ZVS # Hubáček, s. 183: základák = prezenčák

zakrejvačka / zákryt {1,2,11} nelegální vycházka, kdy dozorčí zakrývá dotyčného vojáka

zamrdávat se {2} ulejvat se, zašívat se →**akce jehla**

zaparkovat benžo {2} ukončit práci s *benžem*↑ →srovnej **nastartovat benžo**

zaparkovat kýbl {2,6} při úklidu rajonů si dát kbelík s vodou ke zdi, aby do něj *mazák*↑ neměl důvod kopnout →srovnej **nezabrzdit kýbl**

zapitej (být) {1,6,13} stav, kdy je voják zařazen mezi *mazáky* ↓ *mladší vojáci zaplatí starším útratu v hospodě →**plácnujej, číslo**

zaúkolovat {2,6} univerzální sloveso jazyka vojenské byrokracie, užívané vojáky základní služby ironicky

závody šneků {3,11,16} způsob šikany →**hlemýžď**

zbroják {1,2,13} sklad zbraní

zdravoták {1,2,6,11} zdravotník →**lapiduch**

zedvéčák {1,2} zástupce velitele čety *zkr. ZVČ

zelený mozek {13} voják z povolání →**guma, lampas, lampion**

zkrácenka {11} průběžná vycházka →**průběžka**

zlatý civil {1,2,11} mazácká *hodnoska*↑ s pěti hvězdami a generálským lemováním, popř nápisem Zlatej civil nebo Léto/Zima.v civilu

zlatý stolek {1} poslední služba dozorčího před pdchodem do civilu (*stolek*)

zmrď {2,6} nepopulární voják z povolání →srovnej **pohodář**

zobák/zoban {1,6,12,13} 'voják v přijímači 'pohrdavé označení všech mladších vojáků užívané vojáky starších nástupních termínů →**bažant, had, hadice, klofák/klofan, myš, pták, traktor**

zrcadlo {11} způsob šikany *šikanovaný voják stojí u zrcadla a hraje sám se sebou hru kámen – nůžky – papír

zvěrolékař {7} →**lékař řezník, veterinář, srovnej karosář, klempíř**

žáby {13} / **žabáky** {7} vycházkové boty →**nindža boty, vycházkovky, srovnej kanady**

želva/želva-vyplašenka {1} ten, kdo je pomalý □Vypadla ti želva-vyplašenka. →**brzda, gábin, kotva, podtlak, zabrzděnec**

žertovné {14} služné →**všimné, žold**

žold {1,2,6,11,13,14} služné →**všimné, žertovné**

žracák {1,6} plátěný sáček s jídelním příborem →**vrecuško**

žrádelna {7} jídelna

žvejkačky {1} hodnotní označení velitele družstva →**kameny**